

Den paagældende Pengeafgift har jo til Formaal at muliggøre Jorderhvervelse til Oprettelse af mindre Jordbrug, og med Hensyn hertil erkender vi, at det for at løse en af de Opgaver, som paahviler Kommissionen, nemlig at paapege Veje til at fremskaffe Jord til mindre Brug, har ligget nær at ville forsøge, om der ikke ved at følge Frivillighedens Vej med Hensyn til Majoraternes Frigørelse, skulde kunne tilvejebringes Jord til det nævnte Formaal. Af sociale og nationaløkonomiske Grunde kan det være heldigt at skabe Betingelser for en rimelig Forøgelse af Antallet af mindre Jordbrug, hvorved Landbefolkningens alt for stærke Indvandring til Byerne formentlig vil kunne hæmmes noget. Men man bør dog vogte sig for at overdrive Udstykningen, da denne ellers sikkert vil vise sig skæbnesvanger, særlig under nedadgaaende Konjunkturer. En Forøgelse af de mindre Jordbrug bør i øvrigt først og fremmest ske ved, at dertil egnet *offentlig* Jord stilles til Disposition. Endvidere maa det have i Erindring, at der allerede nu særlig gennem Udstykningsforeningerne ad naturlig og frivillig Vej sker en betydelig Forøgelse af de mindre Jordbrug, og at denne Udstykningsbevægelse efter al Sandsynlighed vil fortsættes ud i Fremtiden. Naar man desuagtet har ment til Majoraternes Frigørelse at kunne knytte Pligten til at stille Jord til Raadighed til det nævnte Formaal, skyldes dette Erkendelsen af, at der af disse ofte store Jordegodser kan afgives passende Dele uden væsentlig Skade for de tilbageblivende Ejendomme; *men netop dette sidste, at Jorden kan afstaaes uden Skade for Ejendommen, maa ogsaa være en absolut Begrænsning for Omfanget af Jordafstaaelsen.* Hertil maa føjes en Betragtning, som vi tillægger ikke ringe Vægt, at *Majoratsgodsernes Frigørelse* af sig selv vil bevirke en successiv Adskillelse af de ikke længere nødvendigt sammenhørende Dele. Den frie Raaden og Arvedelingen er utvivlsomt Kræfter, der naturnødvendigt *efterhaanden* besøger en Splittelse og Udstykning af de tidligere bundne Ejendomme.

Ved Fastsættelsen af det Areal, som i hvert enkelt Tilfælde skal stilles til Raadighed, maa det altsaa — som nævnt — tages i Betragtning, hvad og hvor meget der af vedkommende Ejendomme kan afgives uden Skade for disse og uden at de splittes (jfr. § 3). *Maksimalgrænsen bør derfor ikke sættes højere end til en Femtedel af det beregnede Areal (jfr. § 3), dels fordi en større Afstaaelse ikke vil være forenelig med de ovennævnte Hensyn og derfor let vil kunne vanskeliggøre Lovens Anvendelse, dels fordi man ved den her anførte Grænse vil kunne tilfredsstille det rimelige Behov.* Hvad angaar Fredskovene (jfr. § 5), Genstande af historisk eller kunstnerisk Værdi (jfr. § 6) samt Bygninger af særlig arkitektonisk eller historisk Interesse (jfr. § 6), mener vi principaliter, at de frigjorte Besiddelser med Hensyn til de her nævnte Værdier burde stilles lige med andre frie Ejendomme, men det maa dog erkendes, at der i de paagældende Paragraffer er truffet saadanne Bestemmelser, at de tagne Forbehold med Hensyn til Afhændelse af disse Skove, Bygninger og Genstande i væsentlig Grad modificeres.

Reventlow kan i meget slutte sig til de af *Dækker* og *Holstein-Holsteinborg* fremførte Betragtninger og kan tiltræde de i disse nævnte Ændringsforslag, idet jeg dog med Hensyn til Lovforslagets retslige Side ønsker at udtale følgende:

Naar det er almindelig anerkendt, at Ordene „Ejendomsret“ og „Ejendom“ i Grundlovens § 80 ikke blot sigter til det juridiske Begreb om tinglig Ejendomsret,